

I: VERSLAG VAN DE PRESIDENT

ALGEMENE BESCHOUWING

De wereldeconomie is met 3,0% in 2013 in een lager tempo gegroeid dan in 2012, doordat de productiegroei afzwakte in de ontwikkelde landen, de opkomende economieën en de ontwikkelingslanden. In de hoogontwikkelde landen werd de groei voornamelijk gedreven door een aanhoudend accommoderend monetair beleid, enigszins tenietgedaan door fiscale bezuinigingsmaatregelen, verminderde binnenlandse vraag en een lager consumentenvertrouwen. Tegelijkertijd zwakte de groei van economische activiteiten in de opkomende economieën en ontwikkelingslanden af door onder andere een groeivertraging in de binnenlandse en buitenlandse vraag,

onrust op de kapitaalmarkt en lagere afzetprijzen.

De economische prestaties in de monetaire unie van Curaçao en Sint Maarten laten een gemengd beeld zien in 2013. Terwijl de economie van Curaçao reël met 0,8% kromp, groeide de economie van Sint Maarten in reële termen met 0,9%. De inflatiedruk nam in beide landen af. De inflatie op Curaçao daalde van 3,2% in 2012 tot 1,3% in 2013, voornamelijk als gevolg van lagere brandstofprijzen. Op Sint Maarten nam de inflatie af van 4,0% in 2012 tot 2,5% in 2013 door een minder sterke groei van de voedselprijzen en een daling van de prijs van elektriciteit.

De negatieve groei van de economie in Curaçao kan volledig worden toegeschreven aan een daling in de binnenlandse bestedingen. De netto buitenlandse vraag nam daarentegen toe. De daling in de binnenlandse bestedingen kwam vooral voor rekening van de private sector. Zowel de private consumptie als de private investeringen namen af. De daling in de private consumptie was gerelateerd aan de maatregelen die de overheid nam, waaronder de verhoging van de sociale premies die het besteedbaar inkomen trof, de verslechtering van de situatie op de arbeidsmarkt en de daling in de consumptieve kredieten. De daling in de overheidsbestedingen was volledig van een consumptieve aard. De overheidsinvesteringen namen daarentegen toe, voornamelijk als gevolg van de werkzaamheden om het wegennet van Curaçao te verbeteren. De stijging in de netto buitenlandse vraag was het resultaat van een daling in de importen, die een afname in de exporten overtrof.

Een analyse van de verschillende sectoren laat zien dat de teleurstellende economische prestatie van Curaçao in 2013 voornamelijk is toe te schrijven aan een afname van de activiteiten in de sectoren groot- en kleinhandel, transport, opslag & communicatie, bouw en financiële dienstverlening. De daling in de sector groot- en kleinhandel was het resultaat van de afname in de binnenlandse vraag gecombineerd met minder activiteiten in de vrije zone. De slechte resultaten in de vrije zone waren grotendeels het gevolg van de devaluatie van de bolivar in het begin van 2013 en de valutabeperkingen in Venezuela, die één van de belangrijkste afzetmarkten is van de vrije zone van Curaçao.

In de sector transport, opslag & communicatie was de daling het resultaat van minder activiteiten in zowel de luchtvaart als de zeevaart. De luchtvaartgerelateerde activiteiten namen af zoals blijkt uit de daling in het aantal commerciële landingen en het aantal afgehandelde passagiers, in het bijzonder de transitopassagiers. Deze ongunstige ontwikkeling werd voornamelijk veroorzaakt door het faillissement van de lokale luchtvaartmaatschappij DAE. In de zeehaven nam het aantal bezoekende schepen af en werd minder vracht verwerkt. Ook namen de olieopslagactiviteiten af in 2013 vergeleken met 2012.

In de bouwsector daalden de activiteiten als gevolg van minder private investeringen, enigszins tenietgedaan door een toename in de publieke investeringen, in het bijzonder investeringen in de weginfrastructuur. De bijdrage van de sector financiële dienstverlening aan de groei was negatief door een afname in de toegevoegde waarde van zowel de lokale als de internationale financiële dienstverlening. De afname in laatstgenoemde blijkt uit de daling in de binnenlandse operationele kosten, terwijl de krimp in de lokale financiële dienstverlening kan worden toegeschreven aan een daling, in reële termen, van de netto rente-inkomsten.

De sector restaurants & hotels groeide daarentegen in 2013, alhoewel de groei minder sterk was dan in 2012. Zowel het verblijfstoerisme als het cruise toerisme droeg bij aan de groei. De expansie in het verblijfstoerisme werd gedreven door meer bezoekers uit Zuid-Amerika en Europa, gematigd door minder toeristen uit Noord-Amerika en de Caribische regio. De reële productie nam toe in de sector industrie gedreven door meer activiteiten van de “Isla” raffinaderij en een toename in de scheepsreparatie.

In Sint Maarten was de reële BBP groei in 2013 uitsluitend te danken aan de private sector. De bijdrage van de publieke sector was daarentegen negatief. De groei in de private sector werd vooral gedreven door meer activiteiten in de sector groot- en kleinhandel en de bouwsector. De positieve ontwikkeling in de sector groot- en kleinhandel was het resultaat van een toename in de binnenlandse vraag en een groei in de bestedingen van toeristen. In de bouwsector nam de reële toegevoegde waarde toe door meer publieke en private investeringen, waaronder de constructie van de Simpson Bay Causeway.

De groei in de restaurants & hotels sector zwakte af in 2013 doordat de stijging in zowel het verblijfstoerisme als het cruisetourisme minder sterk was in vergelijking met 2012. De groei in het verblijfstoerisme kan worden toegeschreven aan meer bezoekers uit Zuid-Amerika, Noord-Amerika en de Caribische regio. De toename in het aantal bezoekers uit Noord-Amerika en de Caribische regio was echter minder sterk vergeleken met 2012. Het Europese marktsegment daalde als gevolg van minder bezoekers uit Nederland en Frankrijk. De ontwikkeling in het cruise toerisme komt overeen met de stijging in het aantal cruiseschepen dat de haven van Philipsburg in 2013 heeft bezocht.

Na een daling in 2012, namen de activiteiten in de sector industrie in 2013 toe door meer onderhoudsactiviteiten aan jachten die Sint Maarten bezochten. De utiliteitsector droeg ook positief bij aan de groei zoals blijkt uit een stijging in zowel de productie en consumptie van water en elektriciteit.

De teleurstellende prestaties van de sectoren transport, opslag & communicatie en financiële dienstverlening heeft de reële BBP groei van Sint Maarten in 2013 enigszins afgezwakt. De reële productie in de financiële dienstverlening nam af, zoals blijkt uit de daling in de netto rente-inkomsten van de lokale commerciële banken. Daarnaast nam de reële toegevoegde waarde in de sector transport, opslag & communicatie af door een daling in de zeehavenactiviteiten, enigszins tenietgedaan door een stijging in de luchtvaart- en luchthavengerelateerde activiteiten. De slechte prestatie van de zeehaven was het gevolg van een daling in het aantal schepen dat de haven van Sint Maarten bezocht. De luchtvaartactiviteiten in Sint Maarten stegen doordat Winair haar capaciteit heeft verhoogd en het aantal bestemmingen heeft uitgebreid. De luchtvaartgerelateerde activiteiten namen toe door een stijging in het aantal afgehandelde passagiers, alhoewel deze stijging minder sterk was dan in 2012. Het aantal commerciële landingen daalde echter in 2013.

De ontwikkelingen in de openbare financiën van Curaçao in 2013 stonden voornamelijk in het teken van de maatregelen die de overheid moest nemen om te voldoen aan de aanwijzing die Curaçao in 2012 van de Rijksministerraad had gekregen. Deze maatregelen bestonden uit onder andere de introductie van de Basisverzekering Ziektekosten en de verhoging van de AOV leeftijd van 60 naar 65 jaar. Het doel van deze hervormingen was om de overheidsuitgaven aan de sociale voorzieningen en de gezondheidszorg te beteugelen. Een andere maatregel die de overheid had genomen is de differentiatie van het tarief van de omzetbelasting.

Ofschoon deze maatregelen een negatief effect op de reële BBP groei van Curaçao hebben gehad, hebben ze geleid tot een verbetering van de overheidsfinanciën. Na een begrotingstekort van NAf.35,5 miljoen in 2012, registreerde de overheid van Curaçao een begrotingsoverschot van NAf.82,5 miljoen in 2013. De verbeterde situatie op de begroting was het gevolg van een daling in de overheidsuitgaven, enigszins tenietgedaan door een afname in de overheidsinkomsten. De daling in de overheidsuitgaven kan grotendeels worden verklaard door minder uitgaven aan goederen en diensten en een afname in de overdrachten en subsidies, in het bijzonder aan huishoudens. De verminderde overheidsinkomsten waren het resultaat van een daling in de niet-belastinginkomsten en overige inkomsten. De afname in de overige inkomsten was voornamelijk het gevolg de ontvangsten uit Nederland in 2012 gerelateerd aan het BRK belastingverdrag. De belastinginkomsten lieten een kleine stijging zien door een groei in de inkomsten uit de omzetbelasting. Deze stijging werd echter gematigd door een daling in de inkomsten uit inkomsten- en winstbelasting en de geïnde invoerrechten.

Net zoals het geval was in de voorgaande jaren, was het een uitdaging voor de overheid van Sint Maarten om in 2013 een evenwichtige begroting te presenteren. In feite beschikt het land nog niet over het personeel en de financiële middelen om een volwaardig overheidsapparaat te ontwikkelen. Hierdoor werd de begroting van 2013 pas op 16 september 2013 goedgekeurd. In 2013 registreerde Sint Maarten een begrotingstekort van NAf.4,9 miljoen. Hoewel het tekort in 2013 lager was dan het tekort van NAf.23,2 miljoen in 2012, betekent dit wel dat Sint Maarten in beide jaren niet heeft voldaan aan de regel van een evenwichtige begroting.

Het lagere begrotingstekort was het resultaat van hogere overheidsinkomsten gecombineerd met lagere uitgaven. De daling in de overheidsuitgaven was grotendeels het gevolg van minder uitgaven aan goederen en diensten, enigszins tenietgedaan door een stijging in de bijdragen van de overheid aan de sociale zekerheid, in het bijzonder de ziekenfondsen. De overheidsinkomsten namen voornamelijk toe door meer inkomsten uit concessies en vergunningen. De belastinginkomsten bleven nagenoeg ongewijzigd in 2013 vergeleken met 2012.

Net zoals in 2012 namen de bruto officiële reserves van de Bank in 2013 af als gevolg van onvoldoende financiering uit het buitenland om het tekort op de lopende rekening te dekken. De importdekking nam enigszins af van 3,4 maanden in 2012 naar 3,3 maanden in 2013 doordat de daling in de bruto officiële reserves sterker was dan de afname in de importen.

Het tekort op de lopende rekening nam in 2013 ten opzichte van 2012 af door een stijging in de netto exporten van goederen en diensten. Desalniettemin is het tekort op de lopende rekening, thans 15,9 % van het BBP, nog steeds hoog. De stijging in de netto exporten van goederen en diensten was het gevolg van een daling in de importen, gematigd door minder exporten. De daling in de importen kan volledig worden toegeschreven aan de ontwikkelingen in Curaçao. Minder importen door de bedrijven in de vrije zone, de daling in de binnenlandse bestedingen en minder olie-importen hebben vooral geleid tot de daling in de importen. In Sint Maarten daarentegen namen de importen toe, gedreven door de groei in de binnenlandse vraag, meer bestedingen van de toeristen en toegenomen bunkeractiviteiten. De exporten namen voornamelijk af als gevolg van een daling in de herexporten van de bedrijven in de vrije zone en minder bunkeractiviteiten in Curaçao. De afname in de exporten werd deels gecompenseerd door meer deviezeninkomsten uit het toerisme, zowel in Curaçao als in Sint Maarten, meer inkomsten uit transportdiensten verschaft aan het buitenland en een toename in de inkomsten uit raffinage en handelsactiviteiten van de Isla raffinaderij. De inkomensrekening bleef nagenoeg ongewijzigd terwijl de inkomensoverdrachtenrekening verslechterde in 2013 vergeleken met 2012. Laatstgenoemde verslechtering kan worden toegeschreven aan een daling in de inkomensoverdrachten ontvangen uit het buitenland gecombineerd met een stijging in de inkomensoverdrachten betaald aan het buitenland.

Het tekort op de lopende rekening werd voornamelijk met externe financiering gedekt, zoals blijkt uit een verslechtering van de leningen- en kredietenrekening, de portfolio-investeringsrekening en de directe investeringsrekening. De verslechtering van de leningen- en kredietenrekening was gerelateerd aan de repatriëring van buitenlandse tegoeden door lokale financiële instellingen, waaronder de sociale verzekeringsbank van Curaçao, een toename van deposito's van niet-ingezetenen bij de lokale banken en een stijging van handelskredieten ontvangen uit het buitenland. De portfolio-investeringsrekening verslechterde doordat vervallen buitenlandse schuldtitels in de portefeuilles van de lokale institutionele beleggers niet in het buitenland werden herbelegd. Hieronder vielen ook schuldtitels die in het verleden door de entiteiten van de Nederlandse Antillen waren uitgegeven en die door de Nederlandse Staat, als onderdeel van de schuldsanering, waren overgenomen. De netto directe investeringen in de monetaire unie namen toe, grotendeels

als gevolg van een stijging van de vorderingen van buitenlandse investeerders op hun lokale dochtermaatschappijen. Ook namen de vorderingen van lokale directe investeerders op hun buitenlandse filialen af. De netto kapitaaloverdrachten in de monetaire unie namen enigszins af gedurende 2013 door de afbouw van de ontwikkelingshulp uit Nederland, zoals overeengekomen in het schuldsaneringsprogramma.

De groei van de monetaire grootheden zette zich voort gedurende 2013, alhoewel het groeitempo lager was vergeleken met 2012. De groei in 2013 kan volledig worden toegeschreven aan een stijging in de netto binnenlandse activa. De netto buitenlandse activa namen daarentegen af, bij zowel de commerciële banken als de centrale bank. De stijging in de netto binnenlandse activa werd gedreven door een stijging in de “overige balansposten” door een afname in het kapitaal en de reserves van het bankwezen. Bovendien heeft de overheidssector bijgedragen aan de groei van de netto binnenlandse activa door een afname van de bankdeposito’s van de overheid van Sint Maarten en de voormalige centrale overheid van de Nederlandse Antillen. De toename in de netto binnenlandse activa werd echter gematigd door een daling in de netto private kredietverlening doordat de verstrekte leningen in zowel Curaçao als Sint Maarten daalden.

Gedurende 2013 heeft de Bank haar verkrappende monetaire beleid voortgezet in het licht van het hoge tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans en de dalende trend in de reserves. Daarom werd het percentage van de verplichte reserve geleidelijk verhoogd van 14,25% aan het einde van 2012 tot 17,00% aan het einde van 2013. Bovendien heeft de Bank meer CD’s geveild tegen verschillende looptijden om ze aantrekkelijker te maken voor de banken. Echter, doordat de inschrijvingen tegenvielen tijdens de veilingen, is het uitstaande bedrag aan CD’s afgenomen. Tenslotte heeft de Bank de kredietmaatregel die in 2012 werd geïntroduceerd om de groei in de kredietverlening te matigen, twee keer verlengd in 2013. Aan het einde van 2013 werd een maximale groei van 3% in de kredieten toegestaan vergeleken met augustus 2012. De kredietmaatregel verklaart deels de daling in de private kredietverlening, in het bijzonder in Curaçao. In Sint Maarten neemt de private kredietverlening sinds 2011 af.

BELEIDSOVERWEGINGEN

Als onderdeel van de ontmanteling van de Nederlandse Antillen werd in 2006 een schuldsanering overeengekomen tussen Nederland en de entiteiten van de Nederlandse Antillen. Als gevolg hiervan konden Curaçao en Sint Maarten hun nieuwe staatkundige status ingaan met een gezonde financiële startpositie. Tegelijkertijd werden de nieuwe landen echter gebonden aan een aantal begrotingsnormen zoals vastgesteld in de Rijkswet Financieel Toezicht.

Een evaluatie van de ontwikkelingen in de openbare financiën van Curaçao en Sint Maarten gedurende de afgelopen vier jaar laat zien dat het naleven van de begrotingsnormen, in het bijzonder de norm van een evenwichtige begroting, een ongekende mate van beleidsactivisme in beide landen heeft uitgelokt. In 2012 heeft Curaçao een aanwijzing gekregen van de Rijksministerraad, omdat het land zowel in 2010 als in 2011 niet had voldaan aan de norm van een evenwichtige begroting. Deze aanwijzing

bestond uit het nemen van maatregelen die een begrotingstekort in 2012 moesten voorkomen en die de tekorten van 2010 en 2011 moesten compenseren. Om deze reden waren de meeste beleidsmaatregelen in 2013 primair gericht op het voldoen aan deze aanwijzing.

Voor Sint Maarten is sinds 2011 de grootste uitdaging geweest om met een tekort aan ambtelijke capaciteit een begroting in te dienen die voldoet aan de begrotingsnormen zoals vastgesteld in de Rijkswet Financieel Toezicht. Net als in de voorgaande jaren werd de begroting in 2013 met een grote vertraging bij wet goedgekeurd. Hierdoor konden verschillende beleidsinitiatieven niet worden uitgevoerd of werden ze met vertraging geïmplementeerd.

Sinds Curaçao en Sint Maarten de status van autonome landen binnen het Koninkrijk hebben verkregen, is het beleid in beide landen primair gericht geweest op het voldoen aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de Rijkswet Financieel Toezicht. Ofschoon er een brede overeenstemming bestaat dat dit beleid heeft bijgedragen aan gezonde overheidsfinanciën en hiermee ook een stabiel macro-economisch klimaat, bestaan er tevens zorgen dat te weinig aandacht is besteed aan andere belangrijke beleidsterreinen zoals het bevorderen van duurzame economische groei. Alhoewel publieke investeringen, zoals de bouw van een nieuw ziekenhuis op Curaçao en de investeringen in de publieke infrastructuur van Sint Maarten, op korte termijn bijdragen tot economische groei, dienen de overheden zich ook te richten op het bevorderen van een klimaat dat aantrekkelijk is voor private investeringen. Uiteindelijk zijn private investeringen de motor van duurzame economische groei.

Ondanks het getoonde weerstandsvermogen gedurende de internationale financiële crisis in 2008 – 2009, is de groei in de monetaire unie zeer bescheiden geweest. Gegeven het risico van een aanhoudende zwakke buitenlandse vraag, zal de groei in de komende jaren vooral afhangen van hoe goed wij erin slagen om een macro-economische omgeving en structurele voorwaarden te creëren die deze groei bevorderen.

Niettegenstaande verschillende pogingen, is er weinig voortgang geboekt in het verschuiven van de productie naar de sectoren met een relatief hoge productiviteit, waaronder het droogdok, de raffinaderij en de internationale financiële dienstverlening. Het gecombineerde effect van hoger ontwikkelde vaardigheden en technologieën in deze sectoren en de interactie met de rest van de economie leidt over het algemeen tot hogere productiviteit in andere sectoren en meer prikkels voor kapitaalinvesteringen.

Voor het realiseren van een dynamischer groeipad zijn een hogere mate van flexibiliteit om middelen van de ene sector naar de andere sector te verschuiven, grotere inspanningen om de verspilling van middelen te verminderen, uitbreiding van de capaciteit om te innoveren en de toepassing van meer kennisintensieve productietechnieken in onze dienstverlenende sectoren vereist.

Om productiviteitsgroei en daarmee potentiële economische groei te bevorderen dienen onze beleidsprioriteiten te bestaan uit een verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, verhoging van de flexibiliteit op de arbeidsmarkt en het creëren van een vriendelijker ondernemingsklimaat.

In dat verband dienen zowel Curaçao als Sint Maarten de starheden op de arbeidsmarkt aan te pakken en de kosten van het zakendoen te verlagen. Door onder andere de uitvoering van de schuldsanering wordt de geldmarkt al een aantal jaren gekenmerkt door een hoge mate van liquiditeit. De geringe groei in de private investeringen in beide landen is hierdoor niet het gevolg van een tekort aan kapitaal, maar meer een gebrek aan ondernemersvertrouwen die is aangetast door politieke instabiliteit, beleidsinconsistenties en onzekerheden in zowel Curaçao als Sint Maarten. Beide overheden dienen het ondernemersvertrouwen te herstellen om de groei van private investeringen te bevorderen en daarmee een hoger en duurzamer groeipad te bewerkstelligen. De zwakke groeiprestaties van beide eilanden gedurende de afgelopen jaren is niet genoeg om de hoge werkloosheid naar een sociaal aanvaardbaar niveau te brengen en om de nodige budgettaire ruimte te creëren om de sociale noden aan te pakken. Om een hoger groeipad te realiseren, dient een hervormingsagenda te worden aangenomen en geïmplementeerd bestaande uit onder andere hervormingen in het onderwijs, de arbeidsmarkt en het investeringsklimaat. Dit betekent dat in plaats van zich te laten afleiden door zaken die indruisen tegen deze doelstellingen, beleidsmakers hun aandacht dienen te richten op de bevordering van groei door middel van een passend groeibeleid. Dit vereist geduld en daadkracht. In dit verband dienen we ons onder andere te realiseren dat we geen groei kunnen realiseren door middel van directe buitenlandse investeringen als de beschikbare terreinen zijn vastgelegd in speculatieve opties. We kunnen ook geen groei realiseren als we de huidige monopolistische structuur in kernsectoren van onze economie niet aanpakken. Om deze reden is dialoog en samenwerking tussen de publieke en private sectoren noodzakelijk. De economische top die recentelijk op Curaçao werd gehouden is hierbij een positieve ontwikkeling. Tijdens deze top hebben vertegenwoordigers van de coalitiegenoten en de private sector afspraken gemaakt over een aantal gezamenlijke acties om de jeugdwerkloosheid te verlagen en de groei van activiteiten in de private sector te bevorderen.

Voor een succesvolle monetaire unie is beleidscoördinatie op macro-economisch gebied noodzakelijk. Echter, ondanks de sterke argumenten vóór deze coördinatie lijkt de beleidsvorming binnen de unie te geschieden vanuit een eilandelijk perspectief in plaats van vanuit de context van de unie. Coördinatie bevordert echter de onderlinge afweging van beleid en zal leiden tot welvaartsvoordelen.

Ondertussen liggen uitdagingen op het gebied van de openbare financiën in het verschiet. Als gevolg van de vergrijzing dient de overheid van Curaçao de inefficiënties in de gezondheidszorg, die thans een hoge druk uitoefenen op de overheidsbegroting, te verminderen. Bovendien dienen de operationele kosten van het overheidsapparaat te worden verlaagd. In het geval van Sint Maarten dient de overheid de noodzakelijke capaciteit te creëren om de openbare taken effectief uit te kunnen voeren, waaronder de belastingadministratie. Hoewel Sint Maarten economische groei kent, lopen de

belastinginkomsten achter op de groei. Sint Maarten heeft met andere woorden een probleem met de naleving van de belastingverplichtingen dat alleen kan worden aangepakt indien het land over de noodzakelijke middelen beschikt.

Eén van de voordelen van de schuldsanering is de “lopende inschrijving.” Volgens deze regeling is het Nederlandse Agentschap van de Generale Thesaurie wettelijk verplicht om voor het volledige bedrag in te schrijven op schuldemissies van de landen Curaçao en Sint Maarten. Bovendien schrijft het Agentschap in tegen rentepercentages die van toepassing zijn op de Nederlandse kapitaalmarkt. Deze rentepercentages zijn aanzienlijk lager dan de gangbare rentecurve voor guldenobligaties in Curaçao en Sint Maarten. Hierdoor zijn de financieringskosten voor overheidsinvesteringen thans lager dan onder normale omstandigheden, wat gunstig is voor de openbare financiën. Echter, een hernieuwde ongecontroleerde opbouw van overheidsschuld in de toekomst dient te allen tijde te worden voorkomen.

In de Rijkswet Financieel Toezicht is het belangrijkste mechanisme om de ongecontroleerde opbouw van toekomstige schuld te voorkomen de rentelastnorm. Deze norm stelt een jaarlijks renteplafond vast van 5% van de gemiddelde overheidsinkomsten in de voorafgaande drie jaar. De schuldquote, die een belangrijke indicator is van het vermogen van een land om aan zijn schuldverplichtingen op de lange termijn te voldoen, wordt onder de huidige regeling niet in beschouwing genomen. Ofschoon de schuldquote van zowel Curaçao als Sint Maarten relatief laag is, zou het in het huidige klimaat van lage rente snel kunnen toenemen. Dit komt vooral omdat de groei van het BBP in beide landen zwak is. Om de schuldquote op een beheersbaar niveau te houden van minder dan 40% van het BBP, dient de schuldopbouw van de overheid de groei van het BBP niet te overtreffen.

De monetaire beleidsmaatregelen die de Bank heeft genomen, zoals het verhogen van het percentage van de verplichte reserve en de kredietmaatregel, hebben bijgedragen aan een verbetering van de situatie op de betalingsbalans wat blijkt uit een daling van het tekort op de lopende rekening en -sinds de laatste maanden van 2013 - een ommekeer in de dalende trend van de bruto reserves van de Bank. Desondanks blijft de situatie op de betalingsbalans zorgwekkend aangezien het tekort op de lopende rekening als percentage van het BBP nog onhoudbaar hoog is. Zoals reeds eerder aangegeven, zal een aanhoudend krap monetair beleid de economische groei op de middellange termijn belemmeren. Hierdoor is het noodzakelijk dat de overheden van Curaçao en Sint Maarten beleidsmaatregelen ontwikkelen om buitenlandse investeerders aan te trekken en de exportbasis te verbreden, zodat de externe onevenwichtigheden op een duurzame manier kunnen worden aangepakt. Alleen een exportgerichte benadering zal een solide basis leggen voor de vooruitgang van onze landen.

Op het gebied van toezicht op de financiële sector wacht de Bank op de goedkeuring door het parlement van de conceptwetgeving voor de harmonisatie en actualisering van de geldende toezichtwetgeving en de conceptwetgeving met betrekking tot het toezicht op geldtransactiekantoren. De vaststelling van deze wetten zal de Bank in staat stellen haar toezichtwerkzaamheden op een effectievere wijze te kunnen uitvoeren. Daarnaast blijft de

Bank haar risicogebaseerde toezichtbenadering verfijnen, waarbij de beschikbare middelen worden geconcentreerd in de gebieden met een hoger risico. Tevens wordt meer nadruk gelegd op de beoordeling van het risicomanagement bij de onder toezichtstaande instellingen. Verder is de Bank haar werkzaamheden aan het uitbreiden met toezicht op het marktgedrag van financiële instellingen, waaronder de verschaffing van adequate informatie en advies aan klanten en de afhandeling van klachten. Tot slot heeft de Bank haar samenwerking met de toezichtinstellingen binnen het Koninkrijk der Nederlanden en met verschillende internationale toezichtorganen voortgezet en verder aangehaald teneinde haar toezichtbeleid verder te versterken.

E.D. Tromp
President